

POROČILO

**o izvajanju Načrta delovanja in urejanja
Naravnega rezervata Zelenci
v obdobju 2021 – 2026**

september 2026

Naloge upravljanja sta na podlagi drugega odstavka 4. člena Uredbe o Naravnem rezervatu Zelenci (Uradni list RS, št. 53/13) in Odloka o Naravnem rezervatu Zelenci (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 43/2013) (v nadaljnjem besedilu: akta o ustanovitvi)

ter

v povezavi s Sklepom o sprejetju Načrta delovanja in urejanja Naravnega rezervata Zelenci 2021 – 2026, št. 35601-19/2021-2550-3, z dne 24. 5. 2021, s katerim je soglašala Občina Kranjska Gora, št. št. 354-18/2012-11, z dne 14. 5. 2021

izvajala Občina Kranjska Gora in Ministrstvo, pristojno za ohranjanje narave (v nadaljevanju: ministrstvo).

I.

IZVEDENE NALOGE IN AKTIVNOSTI UPRAVLJANJA NARAVNEGA REZERVATA V LETIH 2021 – 2026 PO OPERATIVNIH CILJIH:

1. Operativni cilj: Varovanje značilnih habitatnih tipov, rastlinskih in živalskih vrst in tipične podobe mokrišča z odprtimi vodnimi okni

1.1. Preprečevanje zasipavanja mokrišča in strug

ZRSVN je ob gradnji akumulacije za zasneževanje na smučišču Podkoren opazil spiranje proda in finih frakcij po strugi Joškovega grabna. Kljub ukrepanju (obvestilo izvajalcu, investitorju, Občini Kranjska Gora in DRSV), material iz struge na območju NR Zelenci ni bil odstranjen.

1.2. Sprotno prepoznavanje sprememb stanja narave v naravnem rezervatu

Vsako leto se je redno spremljalo stanje v naravnem rezervatu. Stanje naravne vrednote in biotske raznovrstnosti je spremljal tudi Zavod RS za varstvo narave, OE Kranj (v nadaljevanju: ZRSVN).

Voda v naravnem rezervatu je od leta 2006 vključena v redni program monitoringa podzemnih voda, ki ga v povprečju vsakih šest let izvaja Agencija RS za okolje (v nadaljevanju: ARSO). Zaradi opaženih nečistoč na izviru Zelenci v letu 2022 je ARSO leta 2023 v naravnem rezervatu organiziral tudi obsežen preiskovalni monitoring.

1.3. Preprečevanje zaraščanja z zaustavljanjem sukcesije v delu naravnega rezervata

V zadnjem petletnem obdobju se čiščenje zarasti ni izvajalo.

1.4. Odstranjevanje odpadkov iz naravnega rezervata

V zadnjem petletnem obdobju se odstranjevanje odpadkov ni izvajalo.

2. Operativni cilj: Omogočanje neškodljivega, varnega in kvalitetnega obiskovanja naravnega rezervata

2.1. Vzdrževanje infrastrukture za obiskovanje

Vsako leto se je izvedel pregled infrastrukture. Izvedena so bila nujna vzdrževalna dela na poteh in lesenih premostitvah: nasipanje poti, obnova lesenih delov na poti, popravilo strehe na stolpu, nosilca na kolesarnici, ograj ...

Nameščena je bila varovalna ograja na podestih nad jezerci.

Dela je izvajala Komunala Kranjska Gora in zunanji izvajalci.

2.2. Skrb za prehodnost in čistost poti

Komunala Kranjska Gora je skrbela za redno pobiranje smeti in redno košnjo ob poteh.

2.3. Obnova označevalnih tabel

Označevalne table in stolpiči so se redno obnavljali. Dodatno je bil nameščen znak za prepoved uporabe brezpilotnih letalnikov (dronov).

Leta 2021 je bila postavljena tabla za uravnavanje števila obiskovalcev z nosilni zmogljivostjo (60 obiskovalcev hkrati). V postopku javnega naročanja je bil za izvedbo izbran Gozdarski inštitut (s trikrat nižjo ceno v primerjavi z drugim ponudnikom (Palisada d.o.o.)). Izkazalo se je, da elektronski del table tehnično ni dovršen (med drugim zaradi premajhne razdalje med senzorjem za prihod in odhod ter nezmožnostjo zaznavanja posameznih obiskovalcev v množici). Velik del časa ni delovala, kljub servisom in popravilom, zato je bila leta 2025 odstranjena. Prikaz table na vhodu pri gostinskem objektu in senzorja za zaznavanje obiskovalcev na vhodu pri kolesarski stezi je v Prilogi.

3. Drugo:

1. Služnostna pogodba med občino Kranjska Gora in Zadrugo Sava Lesce na zemljišču, na katerem stoji razgledni stolp, je brezpredmetna, ker je bilo zemljišče preneseno v last Republike Slovenije.
2. Občina Kranjska Gora in ministrstvo sta bila v letih 2021, 2022 in 2023 vključena v reševanje problematike zaradi zaprtja mostu prek Zelencev s strani Agrarne skupnosti Podkoren.
3. Ministrstvo, Občina Kranjska Gora in Zavod RS za varstvo narave sta bila v letu 2022 vključena v problematiko razrast alg v jezercih kot posledico izjemno nizkega vodostaja ter domnevnega onesnaževanja voda v zaledju (športno rekreacijski in turistični objekti, mikroplastika s skakalnice). Pridobljeno je bilo mnenje s strani Direkcije RS za vode ministrstva o hidrologiji Zelencev. V ukrepanje je bila vključena inšpekcija (IRSOP), ki je ugotovila, da nizek vodostaj ni posledica rabe vode v zaledju.
4. Ministrstvo je v letu 2022 od lastnice A. Reš, Podkoren 74, odkupilo zemljišče na parcelah št. 554/1, št. 554/2 in št. 555/1 k. o. Podkoreni, kar je Agrarna skupnost Podkoren postavila kot pogoj za odprtje mostu. Namen odkupa je bil preprečitev povzročanja škode kmetom s strani obiskovalcev ter zagotovitev možnosti poteka poti po javnih zemljiščih.
5. Občina Kranjska Gora je dne 26.2.2026 od Agrarne skupnosti Podkoren odkupila zemljišče parcelna št.: 551/7 k.o. Podkoren, na katerem stoji leseni most.
6. Pridobljeno je mnenje Zavoda za gozdove Slovenije (ZRSVN OE Kranj) glede podlubnikov na mogočnih smrekah ob dostopni poti.
7. Ministrstvo je v I. 2022 posredovalo opozorilo Ministrstvu za infrastrukturo in Direkciji RS za infrastrukturo o nedopustnem in nedovoljenem odlaganju materiala (kupov peska, odpadnega cestnega materiala (asfaltne plošče) in kupov spluženega snega, pomešanega s soljo in peskom ob cesti Podkoren – Rateče, na parcelah št. 703/54, 703/55, 703/56, 795/2, vse k. o. Podkoren. Opozorilo je podalo tudi glede neurejenega parkirišča ter dovoza in izvoza na parkirišče.
8. V povezavi z varstvenimi režimi in varstvenimi usmeritvami glede raziskav, snemanja filmov, videospotov in drugih video produktov v naravnem rezervatu za javno predvajanje ter drugih ravnanj v naravnem rezervatu je potekalo sodelovanje med ministrstvom, Občino Kranjska Gora in ZRSVN, izdanih je bilo cca 15 mnenj.
9. ZRSVN je sodeloval v postopku za pridobitev GD za odvajalni kanal od območja Ledin pri Ratečah v strugo Nadiže (v delu Zelencev imenovana tudi Suha struga). Kanal še ni zgrajen, bo pa potekal po robu NR Zelenci. Kanal je prispevek k poplavni varnosti stanovanjskih objektov na območju Ledin pri Ratečah.

II.

KAZALNIK ZA SPREMLJANJE STANJA NARAVNEGA REZERVATA

Izbrani kazalnik, na podlagi katerega se oceni stanje v naravnem rezervatu po petletnem obdobju, je sprememba velikosti površine prehodnega barja. Zaradi objektivnih razlogov se kartiranje barja ni izvedlo.

III.

FINANČNO POROČILO

Za izvajanje nalog in aktivnosti upravljanja se v povprečju zagotavlja sredstva iz občinskega in državnega proračuna v višini po 5.000 €/letno.

Nekatere naloge so se izvajale v okviru rednih služb: Občine Kranjska Gora, ministrstvo, ZRSVN, Komunale Kranjska Gora in posebej niso finančno ovrednotene.

Pripravili:

Vesna Kunšič, Občina Kranjska Gora

dr. Anja Trobec, MOP

Priloga

Tabla (foto: 1 in 2) in stebrič (foto: 3) za uravnavanje števila obiskovalcev z nosilno zmogljivostjo (nameščena 2021, odstranjena 2025)

